

Skutki wadliwego porodu

Dwuinstancyjne postępowanie sądowe wprowadzono m.in po to, aby każdy miał prawo do rzetelnego rozpoznania sprawy. czasami jednak sąd odwoławczy bywa bezradny, albowiem uzasadnienie wyroku sądu pierwszej instancji nie pozwala ustalić czym kierował się sąd ferując wyrok.

Pozwem z dnia 30.03.2012 r. małoletnia powódka K. K. reprezentowana przez przedstawiciela ustawowego matkę S. K. wniosła o:zasądzenie od pozwanych (...) S.A w W. oraz Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w K. na jej rzecz kwoty 500.000 zł wraz z ustawowymi odsetkami; renty na zwiększone potrzeby w wysokości 8.000 zł miesięcznie, kwoty 132.066 zł tytułem skapitalizowanej renty na zwiększone potrzeby; ustalenie, że pozwani odpowiadają za szkody mogące się ujawnić w przyszłości, a będące następstwem nieprawidłowo odebranego porodu powódki.

Pozwany Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w K. oraz ubezpieczyciel wnieśli o oddalenie powództwa. W toku procesu pozwany (...) Zakład (...) dokonał wypłat na rzecz małoletniej powódki w zakresie renty ustalając jej wysokość na kwotę po 3.450 zł miesięcznie. Okazało się też, że polisa chroniąca pozwany ZOZ w okresie od 01.04.2005 r. do 31.03.2006 r. w zakresie odpowiedzialności cywilnej miała sumę gwarancyjną określoną kwotą 500.000 zł, a pozwany Zakład (...) dokonał wypłat na rzecz małoletniej powódki na kwotę łączną 551.123,79 zł. W dniu 01.12.2013 r. zmarła małoletnia powódka.

Wyrokiem z dnia 20 października 2014 r. Sąd Okręgowy w Koninie zasądził powodom: S. K. i M. K. tytułem renty należnej małoletniej K. K. za okres od 1 kwietnia 2013 r. do 30 listopada 2013 r. od Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w K. kwoty

po 3.450 zł miesięcznie, płatne do dnia 28 każdego miesiąca wraz z ustawowymi odsetkami.

11.02.2006 r. na Oddziale Położniczo - Ginekologicznym Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w K. urodziła się córka powodów K. K. Poród przeprowadzony był nieprawidłowo, a lekarz A. G. prowadzący poród został uznany za winnego narażenia na niebezpieczeństwo ciężkiego uszczerbku na zdrowiu K. K. w ten sposób, że nie podjął decyzji zakończenia porodu cięciem cesarskim pomimo wystąpienia deceleracji późnych (zwolnienia akcji serca płodu) w zapisie KTG (kardiotokografu) i skazany za popełnienie przestępstwa na mocy wyroku Sądu Rejonowego w Kole.

Wskutek niewłaściwej decyzji przeprowadzenia porodu drogami natury u K. K. wystąpiły bezpośrednio po porodzie i ujawniły się w czasie późniejszym ciężkie choroby. W ostatnim okresie życia, małaletnia przez okres całego miesiąca września i tydzień października 2013 r. przebywała na leczeniu w pozwanym ZOZ. Małaletnia zmarła 01.12.2013 r. Spadek po zmarłej K. K. dziedziczą wprost na podstawie ustawy rodzice spadkodawczyni M. i S. małżonkowie K. W ocenie Sądu Okręgowego w świetle dokonanych zastań faktycznych żądanie powodów w części zasługiwało na uwzględnienie.

Apelację od powyższego wyroku wnieśli powodowie, zaskarżyli go w części w jakiej Sąd oddalił powództwo. Pozwany wniósł o oddalenie apelacji oraz o zasądzenie od powodów na jego rzecz kosztów postępowania apelacyjnego.

Sąd Apelacyjny stwierdził, że odwołanie zasługiwało co do zasady na uwzględnienie. Z uwagi na uchybienia procesowe sądu I instancji oraz wady pisemnego uzasadnienia wyroku, zaskarżone orzeczenie nie poddaje się merytorycznej kontroli sądu odwoławczego. W świetle ustaleń i rozważań Sądu Okręgowego, przedstawionych w motywach wyroku, wydane rozstrzygnięcie jawi

się jako całkowicie dowolne i oderwane od zebranego w sprawie materiału dowodowego.

Nadto sąd pominął w zasadzie wszystkie obiektywne dowody zgłoszone przez stronę powodową na okoliczności sporne między stronami, ograniczając postępowanie dowodowe do tych okoliczności, które nie były przez żadną ze stron kwestionowane (w rzeczywistości, jedynym dowodem dopuszczonym formalnie **przez sąd orzekający był dowód z przesłuchania powodów**). **Oznacza to, że sąd I instancji nie rozpoznał istoty sprawy, a nadto konieczne jest przeprowadzenie postępowania dowodowego**, na istotne dla rozstrzygnięcia sprawy okoliczności, w całości, co skutkuje uchyleniem zaskarżonego wyroku i przekazaniem sprawy Sądowi Okręgowemu do ponownego rozpoznania.

Z niezwykle lakonicznych wywodów uzasadnienia wyroku można co najwyżej próbować wyprowadzić wniosek, że za takie okoliczności sąd uznał sytuację życiową rodziny małoletniej powódki z okresu sprzed zdarzenia, jak i obecnie po śmierci uprawnionej powódki; oraz niesporny fakt, iż małoletnia urodziła się także z wadami wrodzonymi mózgu. W związku z tym należy w pierwszej kolejności wyraźnie podkreślić, że sytuacja ekonomiczna poszkodowanego, tj. poziom jego życia, zamożności itp., w żadnym wypadku nie może stanowić kryterium różnicującego wysokość zadośćuczynienia z tytułu uszkodzenia ciała lub rozstroju zdrowia.

Jeżeli natomiast chodzi o wywody Sądu Okręgowego, dotyczące rzekomego istnienia u małoletniej pokrzywdzonej Zespołu i W. oraz jego związku z jej stanem zdrowia, to nacechowane one są całkowitą dowolnością. Po pierwsze, żadna ze stron do momentu wyrokowania nie twierdziła, że na rozmiar krzywdy po stronie małoletniej wpływ miało jakieś schorzenie samoistne, nie związane z zaniedbaniami okołoporodowymi personelu szpitalnego. Jeżeli zatem sąd poczynił w tym zakresie ustalenia z urzędu i zamierzał je przyjąć jako istotny element rozstrzygnięcia, to winien na to zwrócić uwagę stron, w celu umożliwienia im zajęcia w tym przedmiocie stanowiska procesowego,

czego zaniechano.

Przede wszystkim sąd nie wyjaśnił, czym charakteryzują się te schorzenia, jak mogły wpłynąć na funkcjonowanie małoletniej i dlatego należy wykluczyć ich związek z samym przebiegiem porodu. Nadto nie próbował nawet sąd orzekający określić proporcji, w jakich na krzywdę powódki wpłynęły błędy pracowników szpitala oraz hipotetyczne schorzenia samoistne. **Jest to skądinąd o tyle oczywiste, że poczynienie w tym zakresie ustaleń nie mogło nastąpić bez skorzystania z wiedzy specjalnej w rozumieniu przepisu art. 278 § 1 kpc.**

Strona powodowa zaoferowała dowód z opinii zespołu biegłych, którzy mieli określić rozmiar krzywdy doznanej przez małoletnią w świetle szeregu kryteriów wskazanych w tezie dowodowej, a obejmujących m.in. rozmiar cierpień fizycznych i psychicznych, związanych z bólem, utratą możliwości normalnego funkcjonowania w życiu codziennym, perspektywami na przyszłość itp. Były to okoliczności istotne dla rozstrzygnięcia sprawy, co oznacza, że pominięcie tego dowodu było bezzasadne i stanowiło naruszenie przepisów art. 227 kpc oraz art. 217 § 1 i 3 kpc. Podobnych uchybień dopuścił się sąd I instancji orzekając o należnej małoletniej rencie z tytułu zwiększonych potrzeb.

Niezależnie od tego należy stwierdzić, że sąd orzekający zaniechał dokonania jakichkolwiek własnych ustaleń, związanych z zakresem dodatkowych potrzeb pokrzywdzonej, za okres do jej śmierci, i wysokości wynikającej stąd szkody majątkowej.

Sąd Okręgowy całkowicie pominął wszystkie dowody z dokumentów, złożonych przez stronę powodową, a mających uzasadniać roszczenia z tytułu renty na zwiększone potrzeby, nie wydając przy tym nawet formalnego postanowienia dowodowego w tym przedmiocie. Podobnie, bez jakiegokolwiek uzasadnienia pominięto wnioski o przeprowadzenie dowodu z opinii biegłych na okoliczność zakresu

usprawiedliwionych potrzeb zmarłej małoletniej za okres do jej zgonu.

Tymczasem dowody te zmierzały do wykazania zasadności istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy twierdzeń powództwa a ich pominięcie stanowiło naruszenie przepisów art. 227 kpc oraz art. 217 § 1 i 3 kpc. W tej sytuacji uznać należy zarazem, że konieczne jest ponowne przeprowadzenie całego, istotnego dla rozstrzygnięcia sporu, postępowania dowodowego przed sądem I instancji.

Pod wyrokiem podpisali się sędziowie Sądu Apelacyjnego w Poznaniu: Bogdan Wysocki, Marek Górecki i Piotr Górecki

